

Контрольно-оцінювальна діяльність у 5-тих класах Нової української школи

Леся Гапон, PhD, 19.10.2021

ДЖЕРЕЛА

- Лист МОН від 06.08.2021 №4.5/2303-21 **Методичні рекомендації щодо особливостей організації освітнього процесу у першому (адаптивному) циклі / 5 класах ЗЗСО за Державним стандартом базової середньої освіти в умовах реалізації концепції “Нова українська школа”** [https://osvita.ua/legislation/Ser osv/83419/](https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/83419/)
- Нова українська школа: порадник для вчителя <https://nus.org.ua/wp-content/uploads/2017/11/NUSH-poradnyk-dlya-vchytelya.pdf>

ДЖЕРЕЛА

ЯК УЧИТЕЛЯМ ОЦІНЮВАТИ УЧНІВ У 5 КЛАСАХ НУШ

- https://education.24tv.ua/yak-vchitelyam-otsinyuvati-uchniv-vesti-zhurnal-pereviriyati-zoshiti_n1762908?fbclid=IwAR2knggGmwuvZg4MHwH4K4N9AQdt7a1kqqMRm4S-FU5nB-Du-XYMPL8YwAw

ОСОБЛИВОСТІ ОЦІНЮВАННЯ І ВЕДЕННЯ ЖУРНАЛІВ У 5-Х ПІЛОТНИХ КЛАСАХ НУШ

- <https://mon.gov.ua/ua/news/mon-spilno-z-komandoyu-pidtrimki-reform-ministerstva-rozjasnili-osoblivosti-ocinyuvannya-i-vedennya-zhurnaliv-u-5-h-pilotnih-klasah-nush>

КЛЮЧОВІ АСПЕКТИ

- Заклад освіти може сам вибрати, як оцінювати учнів – за власною шкалою оцінювання або за системою оцінювання, визначеною законодавством.
- У МОН наголосили, що якщо школа запровадить власну шкалу оцінювання, то там мають визначити правила, як перевести ці оцінки в систему оцінювання, визначену законодавством.

КЛЮЧОВІ АСПЕКТИ

- В оцінюванні навчальних досягнень учнів важливо розрізняти поточне формувальне оцінювання (оцінювання для навчання) та підсумкове оцінювання (семестрове, річне).
- Поточне формувальне оцінювання здійснюють з метою допомогти учням усвідомити способи досягнення кращих результатів навчання. Підсумкове оцінювання здійснюють з метою отримання даних про рівень досягнення учнями результатів навчання.
- Також вчителі школи можуть ухвалити рішення про здійснення проміжного оцінювання з окремих предметів / інтегрованих курсів.
- У МОН додають, що оцінка учнів є конфіденційною інформацією, яку повідомляють лише учневі та його батькам

ЗАГАЛЬНІ КРИТЕРІЇ ДЛЯ УЧНІВ (ОРІЄНТОВНІ)

- Учень не тільки дає відповіді, а й наводить аргументи для підкріплення своїх відповідей на запитання більш високого рівня.
- Учень ставить запитання більш високого рівня своїм одноліткам і вчителю.
- Учень створює власні навчальні продукти в усній та письмовій формах (презентації, есе, письмові нотатки для відповідей, індивідуальні записи, зроблені як звіти після завершення роботи, узагальнююче опитування).
- Учень демонструє ініціативу, мотивацію та навчання як у класі, так і за його межами, ставлячи запитання й ініціюючи дії, які виходять за рамки уроку.
- Учень демонструє впевненість у собі в процесі навчання, ставлячи запитання, аналізуючи, висловлюючи ідеї, позиції та думки, точку зору, які відрізняються від того, що кажуть його однолітки та вчитель.
- Учень розуміє, аналізує та синтезує інформацію.
- Учень робить висновки, основані на інформації, отриманій у ході спостережень, вимірювань і експериментів.

ОРІЄНТОВНА РАМКА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Рівні Категорії критеріїв	Початковий рівень 1 – 3 балів	Середній рівень 4 – 6 балів	Достатній рівень 7 – 9 балів	Високий рівень 10 – 12 балів
Планування та здійснення навчального пошуку, аналіз текстової та графічної інформації	Учень/учениця самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб: планує й здійснює навчальний пошук; опрацьовує текстову та/або графічну інформацію	Учень / учениця самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб: планує й здійснює навчальний пошук; ставить запитання до змісту навчального матеріалу; опрацьовує й інтерпретує текстову та/або графічну інформацію без істотних змістових і логічних неточностей	Учень / учениця самостійно або під опосередкованим керівництвом учителя або інших осіб: планує й успішно здійснює навчальний пошук, не обмежуючись навчальним матеріалом; ставить уточнювальні запитання; використовує інформацію з кількох джерел; опрацьовує й логічно інтерпретує текстову та/або графічну інформацію; порівнює інформацію з кількох джерел	Учень / учениця самостійно або під опосередкованим керівництвом учителя чи інших осіб: планує й успішно здійснює навчальний пошук, не обмежуючись навчальним матеріалом; ставить запитання на з'ясування причинно-наслідкових зв'язків; використовує інформацію з різних джерел; опрацьовує й логічно інтерпретує текстову та/або графічну інформацію; аналізує й порівнює інформацію з різних джерел; критично оцінює надійність джерела й достовірність інформації

ОРІЄНТОВНА РАМКА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Рівні Категорії критерії	Початковий рівень 1 – 3 балів	Середній рівень 4 – 6 балів	Достатній рівень 7 – 9 балів	Високий рівень 10 – 12 балів
Комунікація, зокрема з використанням інформаційно- комунікаційних технологій	Учень / учениця створює короткі усні й письмові повідомлення; вдтворює почуту або прочитану інформацію, допускаючи істотні змістові та/або логічні неточності	Учень / учениця створює короткі усні й письмові повідомлення; вдтворює почуту або прочитану інформацію без істотних змістових та/або логічних неточностей; презентує результати своїї навчальної діяльності	Учень / учениця створює деталізовані усні й письмові повідомлення; висловлює власну думку й наводить приклади на її підтвердження; презентує результати навчальної діяльності, зокрема з використанням ІКТ (за умови доступності)	Учень / учениця створює деталізовані усні й письмові повідомлення; висловлює й логічно обґрунтовує власну думку, наводить приклади на її підтвердження; творчо презентує результати навчальної діяльності, зокрема з використанням ІКТ (за умови доступності)

ОРІЄНТОВНА РАМКА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Рівні Категорії критеріїв	Початковий рівень 1 – 3 балів	Середній рівень 4 – 6 балів	Достатній рівень 7 – 9 балів	Високий рівень 10 – 12 балів
Виконання практичних завдань та розв'язання повсякденних проблем із застосуванням знань, що охоплюються навчальним матеріалом	Учень / учениця самостійно або з допомогою вчителя або інших осіб: виконує навчальну дію на рівні копіювання зразка її виконання; розпізнає, називає окремі об'єкти вивчення	Учень / учениця самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб: виконує навчальну дію із застосування знань, що охоплюються навчальним матеріалом, за зразком; може порівняти окремі об'єкти вивчення	Учень / учениця самостійно або під опосередкованим керівництвом учителя чи інших осіб: застосовує знання, що охоплюються навчальним матеріалом, у типових ситуаціях на рівні свідомого вибору, а саме: формулює проблемні питання, пропонує можливі способи виконання завдання або розв'язання проблеми; складає план для виконання / розв'язання відповідно до інструкцій та/або успішно виконує окремі етапи такого виконання / розв'язання; може аналізувати та порівнювати об'єкти вивчення	Учень / учениця самостійно або під опосередкованим керівництвом учителя чи інших осіб: застосовує знання, що охоплюються навчальним матеріалом, для виконання практичних завдань та/або розв'язання повсякденних проблем у нетипових ситуаціях на рівні свідомого вибору, а саме: формулює проблемні питання, висуває гіпотези; успішно виконує завдання або розв'язує проблему відповідно до інструкцій; обґрунтовує обраний спосіб розв'язання / виконання, спираючись на знання й досвід; може класифікувати й узагальнювати об'єкти вивчення

ОРІЄНТОВНА РАМКА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Рівні Категорії критеріїв	Початковий рівень 1 – 3 балів	Середній рівень 4 – 6 балів	Достатній рівень 7 – 9 балів	Високий рівень 10 – 12 балів
Рефлексія власної навчально- пізнавальної діяльності	Учень / учениця розпізнає помилки, логічні або змістові неточності в результатах навчальної діяльності після того, як на них вказує вчитель	Учень / учениця самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб: розпізнає й виправляє окремі помилки та робить часткові уточнення в результатах навчальної діяльності	Учень / учениця самостійно або під опосередкованим керівництвом учителя чи інших осіб: успішно виправляє окремі помилки й робить часткові уточнення в результатах власної навчальної діяльності; визначає окремі труднощі, що виникають у процесі власної навчально- пізнавальної діяльності й можливі шляхи їх подолання	Учень / учениця самостійно або під опосередкованим керівництвом учителя чи інших осіб аналізує результати власної навчальної діяльності із застосуванням критеріїв оцінювання, успішно виправляє помилки й робить уточнення; визначає труднощі, що виникають у процесі власної навчально-пізнавальної діяльності, та можливі шляхи їх подолання

СПРОЩЕННЯ ПРОЦЕСУ ОЦІНЮВАННЯ

- Перед уроком складається перевірний лист із визначеними критеріями, основаними на цілях і завданнях уроку. Оцінка є найбільш надійною та валідною, коли вчитель чітко ставить цілі та визначає завдання уроку так, щоб це було зрозуміло для учнів, батьків, шкільної адміністрації та, коли вона має вимірники.
- Для того, щоб розробити вимірники для оцінювання учнівської роботи, учитель спочатку визначає критерії, які описують якісну роботу із завданням. Критерії не встановлюють, що учні повинні дати правильну відповідь на запитання, а описують тип розуміння й комунікації, якому учні мають слідувати. Коли критерії та перевірні листи вже розроблені, необхідно виділити час для того, щоб пояснити їх учням. Учні можуть самотійно розробляти перевірні листи відповідно до визначених критеріїв або під керівництвом вчителя.
- Якщо треба оцінити окремих учнів, можуть бути використані перевірні листи, які містять прізвище учнів, дату спостереження і тему уроку.
- Для кожного уроку, на якому використовується групова робота, треба заздалегідь вибрати групу чи окремих учнів, робота яких буде оцінюватись. Це дозволить планувати, хто з учнів буде опитаний і які його навички можуть бути оцінені в певний день.

ПРАКТИЧНІ ПОРАДИ

Як оцінювати за великою кількістю видів діяльності учнів на уроці	Скласти контрольний список певних навичок, що мають бути оцінені. Ці списки використовуються як критерії, щоб оцінювати оволодіння кожним учнем тієї чи іншої навички. Він може містити типи запитань, які ставлять учні (високий чи низький рівень), чи наводить учень докази своїх тверджень, або як учень відповідає на запитання іншого учня.
Як оцінювати окремих учнів, коли вони працюють у групах	Вибрати одного учня та спостерігати за ним упродовж певного часу, згодом, переключаючи увагу на іншого учня. Під час спостереження за учнем є змога оцінити його внесок у роботу групи.

ПРАКТИЧНІ ПОРАДИ

Як визначити внесок кожного з учнів, коли вони працюють в групах

Варіантом вирішення є підготовка схеми, накресленої відповідно до того, як учні сидять в групах. У ній робиться запис напроти кожного учня у випадку, коли окремий учень щось робить. Це можна використати в поєднанні з перевірним листом, який був описаний раніше. Коли всі члени групи оцінені адекватно, можна переходити до іншої групи.

Як оцінювати знання змісту уроку

Скласти перелік або схему, на яких представлені елементи знань, що мають бути засвоєні на уроці. У міру того, як учні використовують знання під час обговорення, презентацій, виконання завдань, учитель помічає для себе ступінь використання інформації окремими учнями. Це дозволяє здійснити глибшу оцінку вивченого, ніж тестування пам'яті. Цей стиль оцінювання дозволяє побачити, чи вміє учень застосовувати свої знання.

ПРАКТИЧНІ ПОРАДИ

Оцінювання після вправи (завдання)	Оскільки одним зі шляхів заохочення й оцінки вивченого є надання учням можливості відобразити власний досвід, можна попросити учнів записати у вільному стилі їхні думки про вправу (наприклад, про алгоритм виконання вправи, найбільш ефективні прийоми, використані в ній, змістовну інформацію, найбільш важливу для даної вправи, нові для учнів питання, які йшли врозріз із особистими переконаннями тощо).
Самооцінювання та взаємооцінювання між учнями	Учні можуть використовувати критерії та перевірні листи для оцінювання свого власного сприйняття роботи. Учні, які працюють у групах, можуть оцінювати презентації один одного в групі.

СПОСТЕРЕЖЕННЯ/ДОКУМЕНТАЦІЯ

- У процесі організації контрольної-оцінювальної діяльності необхідно враховувати **спостереження за навчальним поступом учнів.**
- Ця форма оцінювання ефективна для визначення того, що і як вивчила дитина. Під час щоденних занять, об'єктивно спостерігаючи за дитиною і записуючи свої спостереження, можна зібрати велику кількість обґрунтованої та надійної інформації. Ця інформація забезпечує підґрунтя для висновків про стан й успіхи дитини та викладацькі підходи. Учитель постійно здійснює спостереження. Спостереження деколи бувають неформальними та не передбачають записування, а деколи спостереження ведуться з певною метою. Неформальне й формальне спостереження спільно дають точне бачення дитячих можливостей та навичок.
- Існує багато методів запису спостережень:
 - записи життєвих епізодів;
 - списки перевірки;
 - переліки;
 - фотографії та відео/аудіо записи.

ЗАПИСИ ЖИТТЄВИХ ЕПІЗОДІВ

Ці записи складають
об'єктивний опис
спостереження. Час від часу
вчитель переглядає записи,
аби зробити висновок про
поступ дитини.

Ім'я:	Ім'я:	Ім'я:
Дата:	Дата:	Дата:
Епізод:	Епізод:	Епізод:
Ім'я:	Ім'я:	Ім'я:
Дата:	Дата:	Дата:
Епізод:	Епізод:	Епізод:

СПИСКИ ПЕРЕВІРКИ Й ОБЛІКОВІ КАРТКИ

- Це прості та ефективні способи запису спостережень. В них визначаються конкретні типи поведінки, на яку варто звернути увагу. Вони є корисними і часто вживаними способами моніторингу дитячого поступу. Як правило, списки розвитку містять навички в тому порядку, як вони зазначені в програмі.

КРИТЕРІЇ	ПОСТІЙНО	ІНКОЛИ	РІДКО
Учень подобається читати			
Учень орієнтується у книзі			
Учень впевнено читає			
Учень має улюблені книжки			
Учень передбачає розвиток сюжету			
Учень ставить запитання, аби краще зрозуміти			
Учень обговорює свої думки з приводу прочитаного тощо			

ПОРТФОЛІО

Це метод оцінювання, що базується на добірці учнівських робіт. Його користь і міра довіри до нього як до методу оцінювання, залежить від вибору вчителя.

Мета портфоліо:

- сприяти інтеграції викладання й оцінювання;
- забезпечити учнів, учителів, батьків та інших відповідальних осіб необхідною інформацією про дитячий поступ і різноманітні класні заходи;
- надати дітям можливість здійснювати самооцінювання власних робіт;
- надати можливість учителеві спостерігати за поступом кожного учня;
- формувати основу оцінювання учнівських досягнень, враховуючи численні джерела.

ТИПИ ПОРТФОЛІО

- **Загальне портфоліо** є окремою текою, де зберігаються учнівські роботи. Його використовують учень та вчитель. До нього можуть входити: усі чернетки та остаточні варіанти письмових завдань з усіх предметів, тести, дослідницькі звіти, записи; списки для перевірок; відгуки на прочитане, фотографії різних проектів, заходів тощо.
- **Учнівське демонстраційне портфоліо** – це тека або коробка з роботами, що демонструють дитячі здобутки. Цей тип портфоліо створюється для демонстрації, його можна показувати батькам. До нього можуть входити: вибрані роботи із Загального портфоліо для демонстрації найкращого або особливих здобутків за певний проміжок часу; учнівські думки про вибрані роботи та про свої здобутки.
- **Учнівсько-вчительське портфоліо**

ПИСЬМОВІ ТЕСТИ

- Письмові тести завжди були невід'ємною частиною оцінювання. Проте вчителі повинні пам'ятати про обмеження, які має цей тип оцінювання. Варто робити тести якомога більш наближеними до реальних занять класу. Використання відкритих запитань відкриває можливість для різних відповідей і показує, що діти знають насправді.
- Виправданим буде використання результатів тестів для оцінювання індивідуального поступу дитини, а не для порівняння з іншими дітьми. Фіксовані стандартні критерії дозволяють дітям рівнятися на певний стандарт майстерності, а не порівнювати себе з іншими.

ВЕДЕННЯ ЖУРНАЛУ У 5-Х КЛАСАХ

- Ведення журналу у 5-х класах регулюється [наказом МОН №423](#) «Про затвердження єдиних зразків обов'язкової ділової документації у загальноосвітніх навчальних закладах усіх типів і форм власності».
- Кількість передбачених сторінок та предметів/курсів визначається відповідно до навчального плану закладу освіти.

- Семестрове оцінювання здійснюють на підставі тематичних оцінок та оцінок за контроль усного переказу і діалогу (I семестр) та усного твору і читання вголос (II семестр, контроль читання вголос здійснюємо у 5 – 9 класі).
- **Наприклад, учень отримав бали 6, 7, 7 за три тематичні, а також 7 б. за діалог і 6 б. за усний переказ. Виводячи семестровий бал, їх додають і ділять на 5: $(6+7+7+7+6) : 5 = 7$ б.**
- • Річну оцінку виставляють до журналу в колонку з написом *Річна* без зазначення дати не раніше, ніж через три дні після виставлення оцінки за II семестр.
- • Річне оцінювання здійснюють на основі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. У разі коригування учнями оцінки за II семестр, річну оцінку виставляють не пізніше 10 червня поточного року.
- • У випадку неатестації учня (учениці) за підсумками двох семестрів, у колонку *Річна* роблять запис н/а (не атестований(а)).
- • Річна оцінка коригуванню не підлягає.

ІНСТРУКЦІЯ З ВЕДЕННЯ КЛАСНОГО ЖУРНАЛУ

- Наказ МОН України від 03.06.2008 № 496 «Про затвердження Інструкції з ведення класного журналу учнів 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів» регулює стан ведення класних журналів.
- Для виставлення тематичної оцінки враховують всі види навчальної діяльності, що підлягали оцінюванню протягом вивчення теми. Тематичну оцінку виставляють на підставі поточних оцінок з урахуванням результатів оцінювання контрольних робіт. До прикладу, під час вивчення теми **«Вступ. Повторення та узагальнення вивченого»**, яка охоплює 10 уроків, учень 7 класу отримав 5 оцінок: 3 поточні (6, 7, 6), а також оцінки за зошит (8) і контрольну роботу (7). Бали додають і ділять на кількість: $(6+7+6+8+7) : 5 = 7 \text{ б.}$
- Якщо учень (учениця) був(ла) відсутній(я) на уроках протягом вивчення теми, не виконав(ла) вимоги навчальної програми, у колонку з написом «Тематична» виставляють н/а (не атестований(а)).

Зразок заповнення сторінки журналу з української мови подано в методичному листі Міністерства освіти і науки України від **21.08.2010** № 1/9-580 (Інформаційний збірник Міністерства освіти і науки України. – № 14-15. – 2010. – С. 3-17).

19 / 09	Усний твір	Діалог	29 / 09	Зошит	29 / 10	Тематична	I семестр	Скоригована		Усний переказ	Читання вголос	10 / 11	Зошит	Тематична	II семестр	Скоригована	Річна	ДПА	Апеляційна
9	9	9	9	8	9	9				9	8	8	8	8					

№	Дата	Зміст уроку	Завдання додому (автор і назва підручника)
1	01 09	Значення мови в житті людини й суспільства. Українська мова — державна мова України.	Опрацювати теоретичний матеріал §1, виконати впр. 7, усно відповісти на запитання (С. 9).
5	05 09	<i>УРМ № 3. Складання й розігрування діалогів відповідно до запропонованої ситуації спілкування, пов'язаної з життєвим досвідом учнів (діалог етикетного характеру з використанням етикетних формул).</i>	Скласти і записати діалог, використовуючи етикетні формули (8 реплік).
6	05 09	Повторення вивченого в початкових класах. Текст. Речення. Слово. Усні й письмові висловлення, текст. Зміст, заголовок тексту. План тексту. Поділ зв'язного висловлення (тексту) на речення.	Повторити вивчене про текст, записати запропонований текст, попередньо поділивши його на речення, скласти і записати план цього тексту.

ПЕРЕВІРКА ЗОШИТІВ

- Перевірку зошитів (аналіз відповідних результатів навчальної діяльності учнів) доцільно розглядати як елемент поточного, формувального оцінювання, як механізм надання учням письмового зворотного зв'язку щодо їхніх навчальних досягнень з метою допомогти їм усвідомити способи досягнення кращих результатів навчання.

РОБОЧІ ЗОШИТИ

- Кількість робочих зошитів з української мови визначається за класами: у 5-9 класах – по два зошити; у 10-11 класах – по одному зошиту
- Зошити для навчальних класних і домашніх робіт з української мови перевіряють у 5-6 класах – двічі на тиждень; у 7-9 класах – 2-3 рази на місяць; у 10-11 класах – двічі на місяць.
- Ведення зошитів оцінюють від 1 до 12 балів. Зверніть увагу, за умови відсутності учня на уроках протягом місяця в колонці за ведення зошита необхідно зазначати н/о (нема оцінки).
- Оцінку за ведення зошитів з української мови виставляють у класний журнал (колонка «Зошит») щомісяця в кожному класі протягом семестру та враховують як поточну до найближчої тематичної.

ОПЛАТА ЗА ПЕРЕВІРКУ ПИСЬМОВИХ РОБІТ

- Відповідно до [наказу МОН №102](#) «Про затвердження інструкції про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти», вчителям 5-11 (12) класів шкіл усіх типів і найменувань провадиться додаткова оплата за перевірку письмових робіт з мов та літератури в розмірі 20%, математики – 15%, іноземної мови, стенографії, технічної механіки (конструювання) та креслення – 10% ставки заробітної плати.

ПОДІЛ НА ГРУПИ

- Відповідно до [наказу МОН №128](#), класи можуть ділитися під час уроків трудового навчання, вивчення іноземних мов, української мови, інформатики тощо. Проте формулювання деяких предметів та курсів, визначених Держстандартом та програмами до нього, відрізняється від зазначених у наказі. Таким чином, виникає необхідність внесення змін до цього наказу. Експерти МОН наразі готують проєкт оновленого наказу, який зможе врегулювати цю проблему.

ОПЛАТА ПРАЦІ

- Нормативне забезпечення надбавки педагогічним працівникам регулюється [Постановою КМУ №373](#). Зокрема, вона передбачає надбавку в граничному розмірі 30% посадового окладу, але не менше 5%, педагогічним працівникам ЗЗСО. Надбавка здійснюється в межах коштів на оплату праці, за рахунок освітньої субвенції. Розмір надбавки встановлюється керівником закладу (установи) у межах фонду оплати праці.
- Крім того, надбавка педагогам згідно з [постановою КМУ №1298](#) може нараховуватись у розмірі до 50% посадового окладу за виконання особливо важливої роботи та складність, напруженість у роботі. Таким чином, заклади освіти, які беруть участь у пілотуванні, мають право на забезпечення надбавки до 50%. Однак слід зауважити, що цей граничний розмір надбавки не сумується з іншими надбавками, зокрема з надбавкою за престижність. Враховуючи запити, які надходять від вчителів-учасників проєкту, МОН найближчим часом підготує лист-роз'яснення щодо нормативного врегулювання цього питання.